

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Магістр

Факультет: **Будівельний**

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Ректор

П. М. Куліков

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування
для вступу на навчання для отримання
ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності
073 «Менеджмент»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії,
протокол № _____
від «__» _____ 2018 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступні випробування проводяться фаховою атестаційною комісією для осіб, які мають диплом за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра і вступають на спеціальність «Менеджмент».

Магістр спеціальності «Менеджмент» отримує теоретичні знання, що необхідні для: розробки і вдосконалення економічних методів управління; аналізу, оцінки і прогнозу ефективності виробничої і комерційної діяльності; планування виробничо-господарської і фінансової діяльності; управління маркетинговою діяльністю будівельних організацій; прикладних економічних досліджень в будівництві.

Магістр спеціальності «Менеджмент» може займати посади керівників підприємств, установ та організацій; начальників та майстрів виробничих підрозділів в будівельній галузі; керівних робітників апарату центральних органів державної влади; керівників підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання; керівників малих підприємств без апарату управління у будівництві.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Основні поняття теорії менеджменту організацій. Менеджмент як наука і практика. Поняття управління. Організація. Основні підходи в теорії менеджменту – системний, процесний, операційний і ситуаційний. Основні етапи в розвитку менеджменту як науки. Провідні школи в науці про управління. Основні підходи в менеджменті. Внесок адміністративної школи в управлінні. Принципи управління А.Файоля.

Зовнішнє та внутрішнє середовище організації. Фактори прямої та опосередкованої дії зовнішнього середовища організації, залежність організації від зовнішнього середовища. Характеристики зовнішнього середовища. Цілі та ціннісні орієнтації, вимірність цілей. Задачі організації. Кадри. Поняття структури та структури організації.

Побудова організацій. Роль, право, повноваження, відповідальність, посада. Класифікація та характеристики основних типів структури організації (організаційної структури управління). Переваги і недоліки використання основних типів структур у виробничій сфері, зокрема в будівництві.

Планування - провідна функція управління. Стратегічне планування. Види планування. Об'єкти і суб'єкти планування. Етапи і аспекти планування. Втілення планування як процесу - основні види планових документів в організації. Поняття стратегії і стратегічного планування. Основні види управлінської діяльності в рамках процесу стратегічного планування. Етапи стратегічного планування. Види стратегій. Аналіз зовнішнього середовища в процесі стратегічного планування. Управлінське обслідування організацій – вияв її сильних і слабких рис. Розробка, оцінка і вибір стратегічних альтернатив. Поняття критеріїв та обмежень в стратегічному плануванні. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що обумовлюють вибір стратегії. Стратегічний контроль. Оцінка наслідків реалізації стратегії. Бізнес-план – реалізація стратегічного планування, його призначення, об'єкти, суб'єкти, структура.

Сполучні процеси комунікації та прийняття рішення. Універсальна схема прийняття рішень в управлінні. Універсальний алгоритм ініціювання, вибору, розробки, оцінки та затвердження рішень. Об'єкти та суб'єкти рішень стосовно загальних функцій управління. Поняття комунікацій в організації та їх класифікація. Основні етапи, елементи та модель комунікаційного процесу. Основні перешкоди комунікаційного процесу. Вимоги до інформації в організації

Контроль як функція управління. Призначення і сутність контролю в циклі менеджменту. Види контролю та їх характеристики. Фази (етапи) та схема процесу контролю. Умови забезпечення ефективного контролю.

Мотивація, лідерство та влада в організації. Поняття мотивації. Місце мотивації в циклі менеджменту. Класифікація теорій мотивації: процесуальні та змістовні теорії мотивації. Поняття лідерства і лідерства в організації. Класифікація основних стилів лідерства (керівництва) демократичний, авторитарний, ліберальний. Формальні та неформальні групи. Поняття влади, суб'єкти та об'єкти влади в організації, прямі і неясні прояви влади в організації.

Література для підготовки

1. Білорус Т.В. Основи менеджменту: – К.: Атіка, 2009. – 160 с.
2. Кредісов А.І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія /А.І. Кредісов.– Київ: Знання України, 2009.– 516с.
3. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: „Академвидав”, 2003. – 416с.
4. Лепейко Т.І. Менеджмент: навч. посіб./Лепейко Т.І., Миронова О.М. – Харків: ХНЕУ, 2010. – 204 с.
5. Менеджмент: підручник /Федоренко В.Г. та ін; за наук. ред.В.Г. Федоренка – Київ: Алєрта, 2008.– 652 с.
6. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер.с англ. – М.: Дело, 2002. – 702с.
7. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /Г.В. Осовська – Київ: Кондор, 2008.– 216 с.
8. Сухарський В.С. Менеджмент: теорія, методологія, практика: Монографія / В.С.Сухарський. – Тернопіль: Астон, 2002.– 416с.
9. Черваньов Д. Менеджмент: Терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підручник.– К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 853 с.

2.2. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії. Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі.

Економічні потреби та економічні інтереси. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічне зростання, його типи та моделі. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.

Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу. Ринок та закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового та торговельного капіталу. Торгівельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.

Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.

Основні форми та методи державного регулювання економіки. Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки. Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світо господарських зв'язків та загальдивілізаційні проблеми людства.

Література для підготовки

1. Мочерний С.В. Економічна теорія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С.В. Мочерний – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 640с.
2. Лич В.М. Економічна теорія: посібник / В.М. Лич, В.В. Гончаров, В.Д. Скиценко та ін.; за аг. ред. В.М. Лича. – К.: КНУБА, 2009. – 168с.
3. Мельник Л.Ю. Економічна теорія – політ економічний контекст / Л.Ю. Мельник, П.М. Макаренко. – Навчальний посібник. К.: Кондор, 2008. – 524с.
4. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія / В.Д. Базилевич: Підручник – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2004. – 615с.
5. Чухно А.А. Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П.С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін., за ред. А.А. Чухна – К.: Вища шк., 2001. – 606с.

2.3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Підприємство як відкрита система, суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Стратегія діяльності підприємства, порядок та етапи розроблення, стратегічні альтернативи.

Виробнича програма підприємства та методи її розрахунку з урахуванням стратегічної мети діяльності та конкурентних умов ринку. Виробничі потужності підприємства, методи її визначення. Планування обсягів реалізації продукції. Планування матеріально - технічного забезпечення підприємства. Виробничі запаси, їх призначення, показники оцінки, порядок нормування та оперативне управління.

Економічні ресурси та ресурсний потенціал підприємства. Засоби виробництва та засоби праці, аналіз, планування, відтворення, оцінка ефективності використання. Трудові ресурси підприємства, їх склад, порядок планування. Продуктивність та ефективність праці, показники, що їх характеризують. Форми та системи оплати праці. Фонд заробітної платні, його склад, порядок визначення. Витрати на утримання трудових ресурсів, джерела їх покриття. Науково-технічний прогрес як основа розвитку та інтенсифікації виробництва.

Поточні витрати підприємства. Види собівартості. Класифікації витрат. Калькульовані собівартості. Обґрунтування кошторису витрат за елементами. Доходи підприємства та джерела їх формування. Прибуток як основний показник фінансових результатів діяльності. Рентабельність. Механізм утворення та розподілу прибутку.

Оцінка ефективності діяльності підприємств, його конкурентоспроможності, шляхи та резерви їх підвищення.

Література для підготовки

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Третє видання, випр. і доп. / І. М. Бойчик, П. С. Харів., М. І. Холчан, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2010. – 328 с.
2. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Теорія. / В. І. Захарченко, М. М. Меркулов, О. В. Балахонова. – 2011. – 324 с.
3. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Практикум. / В. І. Захарченко. – Видавництво "Центр навчальної літератури": К., 2012. – 144 с.
4. Іванілов О. С. Економіка підприємства. Підручник. / О. С. Іванілов – 2011. – 728 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/ekonomika_pidpriyemstva_-_ivanilov_os – Назва з екрана.
5. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О.Болтянська, Л.О.Андрєєва, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
6. Податковий Кодекс, 2011. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/> від 07.03.2016 – Назва з екрана.

2.4. МАРКЕТИНГ

Загальні закономірності розвитку маркетингу в ринкових умовах, система маркетингу підприємства.

Концепції маркетингу. Види маркетингу залежно від стану ринку, співвідношення попиту та пропозиції, галузі, суб'єктів господарювання. Глобальний маркетинг. Цілі маркетингової діяльності. Структура системи маркетингу. Контрольовані та неконтрольовані елементи макро- та мікросередовищ підприємства. Консюмеризм. Оцінка кон'юнктури ринку.

Отримання та аналіз маркетингової інформації. Маркетингові інформаційні системи. Маркетингові дослідження: аналіз ринку товарів; конкурентів; вивчення потреб існуючих та потенційних споживачів, поведінки покупців, мотивації придбання товарів. Моделювання поведінки споживача. Оцінка місткості ринку. Сегментація ринків. Пошук нових та вибір цільових сегментів ринку.

Класифікація товарів. Використання марок, упаковки, сервісних послуг у формуванні товарної політики. Створення та впровадження на ринок нових товарів. Аналіз показників конкуренто-

спроможності товарів. Концепція життєвого циклу товару. Залежність змісту маркетингової діяльності від стадії життєвого циклу. Ціноутворення на різних типах ринків. Розроблення цінової політики підприємства.

Система товароруку. Види посередників. Чинники, що впливають на структура каналів збу-ту. Функції виробників, оптових, роздрібних підприємств у розповсюдженні товарів. Методи збу-ту товарів. Види посередників. Реклама, пропаганда, стимулювання збуту, персональний продаж як складові комплексу маркетингових комунікацій. Етапи здійснення рекламної діяльності. Розро-блення комунікаційної програми. Ефективність комунікаційних заходів. Ситуаційний аналіз. Ана-ліз конкурентоспроможності підприємства. Стратегічне та оперативне планування маркетингу. Бюджет маркетингу. Організація та контроль маркетингу підприємства.

Література для підготовки

1. Маркетинг : навч. посібник / за наук. ред. С.В.Ковальчука. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 686 с. : іл. – (Вища освіта в Україні). – (лист №14/182-67 від 17.03.2008 р.).
2. Маркетинг: навч. посібник / за ред. Ковальчук С.В. – Львів : Новий Світ-2000, 2010. – 678с. – (Серія "Вища освіта").
3. Агєєв Є. Я. Практикум з маркетингу (збірник тестів, задач та завдань): навч. посібник / Є.Я.Агєєв. – Львів : Новий Світ – 2000, 2008. – 493 с.
4. Бородкіна Н. О. Маркетинг: Навч. посібник для студ. ВНЗ. – Київ : Кондор, 2007. – 360с.
5. Карпов В. А. Маркетинг: Прогнозування кон'юктури ринку: Навч. посіб. – Київ : Знан-ня, 2001. – 215 с.
6. Коваленко В. В. Маркетинг: навч. посібник / В.В.Коваленко [та ін.]. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 265 с.
7. Менеджмент і маркетинг: у 2 ч. (доступно в локальній мережі). Ч.1 / Г.В.Лагутін [та ін.]; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : КНУБА, 2010. – 56 с. – Вид.№6/1-9.
8. Маркетингова цінова політика: навч. посібник / Я.С.Ларіна [та ін.]; Нац. ун-т біоресурс. і природокорист. України. – Суми : [б.в.], 2011. – 199 с. – (Лист № 1/11-3393 від.5.05.11).
9. Парсяк В. Н. Маркетинг: сучасна концепція та технології : підручник / В.Н.Парсяк. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 324 с. : іл. – (До 50-річчя освіти на Миколаївщині). – (лист №1/11-11500 від 22.03.2014).
10. Маркетинг: Підручник / Старостіна А.О. [та ін.]; За ред. А.О. Старостіної. – Київ : Знан-ня, 2009. – 1070с.

2.5. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Закономірності планування, створення та ефективного використання операційної системи організації. Типи операцій, операційний цикл, галузеві особливості операційних функцій. Операційна система та складові підсистеми. Виражена компетентність, конкурентні переваги. Формування операційної стратегії. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій. Оперативне управління та диспетчерування виробництва. Агрегативне планування. Розміщення потужностей, масштаби та просторова організація діяльності. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Управління запасами залежного та незалежного попиту.

Принципи організації праці. Розподіл та кооперація праці, класифікація робочих місць. Проектування робіт і нормування праці по операціях. Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Соціотехнічний підхід до розроблення операцій. Загальний менеджмент якості. Інструменти контролю якості. Управління продуктивністю організації. Менеджмент проекту.

Література для підготовки:

1. Лагутін Г.В., Куліков П.М. та ін. Операційний менеджмент в будівництві: Навчальний по-сібник. – Київ: КНУБА, 2010. – 240 с.
2. Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент: Навчальний посібник. – Київ: «Цент уч-бової літератури», 2013. – 352 с.
3. Белінський П.І. Менеджмент виробництва та операцій: Підручник. – Київ: «Цент навчаль-ної літератури», 2005. – 624 с.
4. Михайловська О.В. Операційний менеджмент: Навчальний посібник. – Київ: Кондор, 2008. – 550 с.

5. *Воронкова В.Г.* Операційний менеджмент: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія-2006», 2009. – 438 с.
6. *Бай С.І.* Операційний менеджмент: практикум. Навч. посібник / С.І. Бай, І.В. Іванова, Н.М. Микитенко- К.: 2004 – 186 с.
7. *Білорус Т.В.* Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс для студентів економічних спеціальностей. – К.: - 2009. – 104 с.
8. *Микитенко Н.В.* Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. / Н.В. Микитенко – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009.- 197с.
9. *Омельяненко Т.В.* Операційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисципліни /Т.В. Омельяненко, Н.В.Задорожна; Київський екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – 2-е вид., без змін. – Київ : КНЕУ, 2006. – 236с.

2.6. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Особливості та загальні закономірності формування, функціонування та розвитку персоналу організації. Управління персоналом як специфічна функція менеджменту. Групи методів управління персоналом, їх відмінність та взаємозв'язок. Складові системи управління персоналом. Основні етапи управління персоналом. Служби персоналу, їх різновиди та функції.

Управління персоналом як соціальною системою. Трудові ресурси, робоча сила, персонал, кадри організації. Класифікація персоналу організації. Основні характеристики персоналу. Людина як особистість.

Формування колективу організації. Різновиди соціальних груп, поведінка людей у групах. Формальні та неформальні групи. Різновиди колективів, їх структура та динаміка. Згуртованість колективу, соціально-психологічний клімат. Стадії життєвого циклу трудового колективу. Соціальний розвиток колективу організації.

Технологія управління персоналом. Кадрова політика організації. Кадрове планування. Професія, спеціальність, посада. Профорієнтація. Добір кадрів, наймання персоналу, трудова адаптація. Оцінювання та атестація персоналу. Управління мобільністю кадрів, трудова кар'єра. Розвиток персоналу, формування резерву. Вивільнення персоналу, плинність кадрів.

Література для підготовки

1. *Хміль Ф. І.* Управління персоналом: Підручник. – К. : Академвидав, 2006. – 487с.
2. *Гевко І.Б.* Методи прийняття управлінських рішень: Підручник для студ. вищ. навч. закл.- Київ:Кондор, 2009 . – 186с.
3. *Рульєв В. А., Гуткевич С. О., Мостенська Т. Л.* Управління персоналом: навч. посібник/В.А.Рульєв [та ін.] . – Київ:Кондор,2012 . – 309 с.
4. *Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М.* Управління персоналом: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./М.Д.Виноградський [та ін.] . – 2-ге вид.-Київ:Центр навч. літ.,2009 . – 500 с..
5. *Михайлова Л. І.* Управління персоналом: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – Київ:ЦУЛ,2007 . – 247с.
6. *Крушельницька О. В., Мельничук Д. П.* Управління персоналом: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ: Кондор, 2005 .-304с.

2.7. САМОМЕНЕДЖМЕНТ

Загальні закономірності та методи організації управлінської праці. Особливості управлінської праці, її складові. Принципи та напрями наукової організації управлінської праці. Час як ресурс. Планування особистої праці, організація робочого місця менеджера. Робота з текстовими матеріалами. Організація та проведення нарад і зборів. Ділові зустрічі, переговори. Управління потоком відвідувачів. Раціоналізація телефонних контактів. Основи взаємодії керівника та секретаря. Використання технічних засобів управління.

Діловодство. Документи, їх функції та різновиди, система документації. Вимоги до складання та оформлення документів, реквізити та бланки. Організаційно-розпорядчі документи. Документація з особового складу. Документи з господарської діяльності. Документування зовнішньоекономічної діяльності.

Види потоків документів. Порядок проходження та виконання документів. Механізація процесів діловодства.

